ที่ กส. 0405/11097 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1 มิถุนายน 2521

เรื่อง การสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทาน

กราบเรียน ท่านนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0402/16414 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2510
และมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0202/14007 ลงวันที่ 26 กันยายน 2516

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับรายงานจากกรมชลประทานว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร.0402/16414 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2510 ได้ประทานอนุมัติในหลักการให้ประชาชนและส่วนราชการขออนุญาตสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทาน โดยมีหลักเกณฑ์ รวม 4 ประการ ตามที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอ คือ

1. อนุญาตให้สร้างสะพานได้เฉพาะที่มีถนนอันเป็นทางสาธารณะตัดผ่านกับทางน้ำชลประทาน

2. การอนุญาตตามข้อ 1 ระยะของสะพานสำหรับรถยนต์ข้ามจะต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 1.000 กิโลเมตร นอกจากในกรณีที่จำเป็น เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ กรมชลประทานจะพิจารณาอนุญาตเป็นพิเศษเฉพาะราย

3. การก่อสร้างสะพานเหล่านั้น จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรมชลประทานเพื่อประโยชน์แก่การชลประทาน

4. สำหรับสะพานที่กรมชลประทานได้อนุญาตให้สร้างเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดเวลานั้น สะพานใดที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต กรมชลประทานอาจจะให้รื้อถอนไปเมื่อมีความจำเป็นจริงๆ

สำหรับสะพานที่ทางราชการ เทศบาล สุขาภิบาล หรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นๆ จะสร้างขึ้น นั้น คณะรัฐมนตรีมีบัญชาให้กรมชลประทานพิจารณาผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษ โดยมุ่งที่จะไม่ให้เป็นอุปสรรคแก่การสัญจรไปมาของประชาชนด้วย

ในปี 2516 ได้มีมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร. 0202/14007 ลงวันที่ 26 กันยายน 2516 ได้ประทานอนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการอนุญาตสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทานเป็นการเพิ่มเติมมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทานฉบับเก่า ในกรณีสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทานเพื่อ

/กิจการ...

กิจการอุตสาหกรรม การจัดสรรที่ดินให้เป็นที่อยู่อาศัย การก่อสร้างสถานศึกษา สถานพยาบาลอนามัย อาคารที่ถูกวินาศภัย หรือหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่ และสะพานที่ขอขยายกว้างขึ้น นั้น เป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กหรือคอนกรีตอัดแรงที่สามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่า 20 ตัน โดยมีผิวจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร มีทางเดินเท้าข้างละ 1.00 เมตร ระดับท้องคานสะพานสูงกว่าระดับน้ำสูงสุด ในบริเวณนั้นไม่น้อยกว่า 4.60 เมตร และถ้าเป็นสะพานที่ช่วงกลางยกได้ ต้องสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร ช่วงกลางของสะพานจะต้องกว้างไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร แบบและรายการคำนวณสะพานที่จะก่อสร้างจะต้องให้กรมชลประทานตรวจรับรองและกรมชลประทานจะต้องควบคุมการก่อสร้างเอง เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะต้องเปิดเป็นสะพานสาธารณะด้วย สะพานที่ขออนุญาตสร้างตามหลักเกณฑ์นี้ ระยะของสะพานจะต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 250 เมตร ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะมิให้สะพานที่จะก่อสร้างเป็นอุปสรรคแก่กิจการชลประทาน การบำรุงรักษาทางน้ำชลประทาน อันเป็นงานตามโครงการสาธารณูปโภค และเพื่อมิให้เป็นการขัดขวางแก่ความเจริญของบ้านเมือง โดยกรมชลประทานได้ปฏิบัติตามหลักการแห่งมติคณะรัฐมนตรีทั้งสองฉบับนี้มาโดยกวดขัน

บัดนี้ กรมชลประทานได้พิจารณาเห็นว่า ปัจจุบันความเจริญของบ้านเมืองได้ขยายตัวออกไปสู่ชานเมืองอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง พื้นที่การเพาะปลูกภายในเขตชลประทานได้เปลี่ยนสภาพมาเป็นที่อยู่อาศัยและเป็นโรงงานอุตสาหกรรมหนาแน่น จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ ตามหลักแห่งมติคณะรัฐมนตรีทั้งสองฉบับที่กล่าวข้างต้น ซึ่งผ่านพ้นมานานปี จึงไม่สอดคล้องและทันต่อสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับในปัจจุบันเครื่องจักรเครื่องมือและวิธีการในการขุดลอกทางน้ำก็ได้วิวัฒนาการขึ้น สามารถใช้เครื่องมือขนาดเล็กลงกว่าเดิมทำการขุดลอกได้ และเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคแก่ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง กรมชลประทานเห็นเป็นการสมควรและจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลักการการอนุญาตให้สร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทานตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประทานอนุมัติไว้เดิม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยขอประทานอนุมัติยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี ที่ สร.0402/16414 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2510 และมติคณะรัฐมนตรี ที่ 0202/14007 ลงวันที่ 25 กันยายน 2516 เสีย และขอประทานอนุมัติในหลักการการอนุญาตให้ประชาชนและส่วนราชการสร้างสะพานข้ามทางน้ำชลประทานใหม่ ดังต่อไปนี้

1. กรมชลประทานจะอนุญาตให้สร้างสะพานตรงที่มีถนนสาธารณะตัดผ่านกับทางน้ำชลประทานเป็นอันดับแรก

2. ระยะของสะพานที่จะอนุญาตให้สร้างจะต้องห่างกันไม่น้อยกว่า 250 เมตร ในการขออนุญาตสร้างสะพานดังต่อไปนี้ กรมชลประทานจะผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ โดยมุ่งที่จะไม่ให้เป็นอุปสรรคแก่การสัญจรไปมาของประชาชนและความเจริญของบ้านเมือง

สะพานที่ทางราชการ เทศบาล สุขาภิบาล ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือองค์การสาธารณกุศลขออนุญาตสร้าง

/2.2 สะพาน...

สะพานคอนกรีตเสริมเหล็กหรือคอนกรีตอัดแรง ซึ่งมีผิวจราจรกว้างไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร มีทางเดินเท้าข้างละ 1.00 เมตร และรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่น้อยกว่า 20 ตัน ที่เอกชนขออนุญาตสร้างข้ามทางน้ำชลประทานที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล หรือในเขตสุขาภิบาล

3. การสร้างสะพานเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กรมชลประทานกำหนดดังต่อไปนี้

กรณีสร้างข้ามทางน้ำชลประทาน ประเภท 1 คือ เป็นทางน้ำที่ใช้ในการส่งน้ำ ระบายน้ำ หรือกักเก็บน้ำ ความกว้างของสะพานช่วงกลางและระดับท้องคานของสะพานที่จะก่อสร้างจะต้องเป็นไปตามที่กรมชลประทานกำหนด โดยกรมชลประทานจะพิจารณาอนุญาตเป็นกรณีพิเศษในด้านไม่ให้เป็นอุปสรรคแก่การสัญจรไปมา และแก่การประกอบอาชีพของประชาชน

กรณีสร้างข้ามทางน้ำชลประทาน ประเภท 2 , ประเภท 3 และประเภท 4 คือ เป็นทางน้ำชลประทานที่ใช้ในการคมนาคม ช่วงกลางสะพานจะต้องกว้างไม่น้อยกว่า 8.00 เมตร และระดับท้องคานสะพานจะต้องสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดในบริเวณนั้น ไม่น้อยกว่า 3.80 เมตร ถ้าเป็นสะพานช่วงกลางยกได้ระดับท้องคานสะพานจะต้องสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดในบริเวณนั้นไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร โดยกรมชลประทานจะกำหนดระดับน้ำสูงสุดในทางน้ำชลประทานให้

ทางน้ำชลประทานตาม 3.2 สายใด โดยสภาพไม่มีเรือ แพ สัญจรไปมา หรือมีแต่เป็นเรือแพขนาดเล็กที่มีระวางไม่เกิน 60 ตัน ผ่าน กรมชลประทานจะพิจารณาลดความสูงของระดับท้องคานสะพานเองอีกโดยจะพิจารณาจากสภาพแวดล้อมอื่นประกอบแต่ละทางน้ำไป ทั้งนี้ เพื่อจะช่วยประหยัดค่าก่อสร้างสะพานลง อย่างไรก็ตามระดับท้องคานสะพานจะต้องสูงกว่าระดับน้ำสูงสุดในทางน้ำบริเวณนั้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

4. สะพานที่กรมชลประทานได้อนุญาตไว้เป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดเวลารายใดที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต กรมชลประทานอาจจะให้รื้อถอนออกไปได้เมื่อมีความจำเป็น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามเหตุผลที่กรมชลประทานเสนอ จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยดำริขอได้โปรดเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปรีดา กรรณสูตร

(นายปรีดา กรรณสูตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

โทร. 0-2243-6945